

Universitair Medisch Centrum
Utrecht

Laboratorium Klinische Chemie en Haematologie

Referentiewaarden

(nieuw per januari 2012)

Dienstdoende klinisch chemicus	#11-3510
Centrale Balie	58826
Bloedtransfusie	57672
Polilaboratorium AZU	57667
Polilaboratorium WKZ	54435
Speciële Endocrinologie	54336
Speciële Haematologie	57858
Speciële Klinische Chemie	58105

Stafleden

Prof. Dr. Wouter W. van Solinge	Hoofd LKCH	59594
Dr. Hilde M. Dijkstra	Hoofd patiëntenzorg	#11-1775
Dr. Albert Huisman	Haematologie	#11-3457
Dr. Hans Kemperman	Klinische chemie	#11-1519
Dr. Eef G.W.M. Lentjes	Endocrinologie	#11-1675
Dr. Karen M.K. de Vooght	Bloedtransfusie, pediatrie en POC	#11-3792

Uitgebreide informatie over bepalingen, afnamecondities en referentiewaarden is te vinden op de **UMC-SCOOP-pagina's** van de Divisie Laboratoria & Apotheek.

Chemie / Endocrinologie (SERUM/PLASMA)

BEPALING	REFERENTIEWAARDE	EENHEID	OPMERKINGEN
ACE (Ang.Conv.Enz.)	7 – 20	U/L	
ALAT	< 45 < 35	U/L	M V
Albumine	34 – 50 20 – 36 28 – 42 34 – 42	g/L	0 – 5 dgn 5 dgn – 1 jaar 1 – 3 jaar
Alfa-1-antitrypsine	0.90 – 2.00	g/L	
Alfa-foetoproteïne	< 9	µg/L	
Alkalische fosfatase	< 120 < 249 < 346 < 351 < 318 < 305 < 295 < 388 < 485 < 240	U/L	1 – 7 dgn 8 – 30 dgn 1 – 3 mnd 3 – 6 mnd 6 – 12 mnd 1 – 3 jaar 3 – 9 jaar 9 – 15 jaar 15 – 19 jaar
Ammoniak	< 35	µmol/L	
Amylase	< 100	U/L	
Apo A1	1.05 – 1.75 1.05 – 2.05	g/L	M V
Apo B	0.60 – 1.40 0.55 – 1.30	g/L	M V
ASAT	< 35 < 30 < 78 < 54 < 51 < 47	U/L	M V 1 – 7 dgn 7 – 30 dgn 1 – 12 mnd 1 – 3 jaar
Beta-2-microglobuline	0.6 – 3.0	mg/L	
Bicarbonaat	22 – 29	mmol/L	
Bilirubine, totaal	3 – 21 < 100 < 140 < 200 < 180 < 145 < 110 < 80 < 40	µmol/L	0 – 1 dag 1 – 2 dgn 3 – 5 dgn 5 – 10 dgn 10 – 15 dgn 15 – 20 dgn 20 – 25 dgn 25 – 30 dgn
Bilirubine, geconjugeerd (indien totaal bilirubine > 21)	< 5 < 10	µmol/L	0 – 10 dgn

BEPALING	REFERENTIEWAARDE	EENHEID	OPMERKINGEN
BNP	< 30	pmol/L	
CA15.3	< 25	U/mL	
CA19.9	< 35	U/mL	
CA125	< 35 < 25	U/mL	V V, postmenopauzaal
Calcium, totaal	2.20 – 2.60	mmol/L	
	1.96 – 2.64		0 – 5 dgn
	2.17 – 2.64		1 – 13 jaar
Calcium, geïoniseerd	1.15 – 1.32	mmol/L	
	0.95 – 1.50		0 – 6 mnd
CEA	< 3.0 < 10.0	µg/L	niet-rokers rokers
Ceruloplasmine	0.22 – 0.61	g/L	
Chloride	99 – 108	mmol/L	
Cholesterol	< 5.0	mmol/L	streefwaarde
CK	< 170 < 145	U/L	M V
	2 – 3 maal verhoogd		neonaten
CK–MB massa	< 8.0	µg/L	
Cortisol		µmol/L	
ochtend	0.20 – 0.65		
middag	0.10 – 0.35		
korte remming	< 0.075		
Creatinine	74 – 120 58 – 103	µmol/L	M V
	53 – 97		tot 1 week
	27 – 62		1 week – 1 mnd
	18 – 35		1 mnd – 1 jaar
	18 – 62		1 – 18 jaar
CRP	< 10	mg/L	
Ferritine	25 – 250 20 – 150	µg/L	M V
Foliumzuur	> 6.8	nmol/L	nuchter
Fosfaat	0.80 – 1.50	mmol/L	
	1.50 – 2.60		1 – 5 dgn
	1.25 – 2.10		1 – 3 jaar
	1.30 – 1.75		3 – 6 jaar
	1.20 – 1.80		6 – 11 jaar
	0.95 – 1.75		11 – 15 jaar
	0.90 – 1.50		15 – 19 jaar
FSH	3.0 – 12.0 4.0 – 25.0 1.5 – 9.0 15.0 – 150.0 1.0 – 19.0	U/L	V, folliculair V, ovulatoir V, luteaal V, postmenopauzaal M
	lager, afhankelijk van leeftijd		kinderen

BEPALING	REFERENTIEWAARDE	EENHEID	OPMERKINGEN		
Gamma-GT	< 55	U/L	M		
	< 40		V		
	< 124		1 – 7 dgn		
	< 128		7 – 30 dgn		
	< 109		1 – 3 mnd		
	< 91		3 – 6 mnd		
	< 45		6 – 12 mnd		
GFR (geschat, MDRD)	> 60	mL/min/1,73m ²	negroïde ras × 1.21		
Glucose	3.6 – 5.6	mmol/L	nuchter		
	3.6 – 6.4		neonaat		
Haptoglobine	0.3 – 2.0	g/L			
HbA1c	20 – 42	mmol/mol	streefwaarde <53 mmol/mol		
HCG	< 3	IU/L			
HDL-cholesterol	0.90 – 1.70	mmol/L	M		
	1.10 – 2.00		V		
Homocysteïne	4 – 14	µmol/L	>15 jaar		
	2 – 10		0 – 15 jaar		
	< 40		na methionine- belasting		
Insuline	< 27	mU/L	nuchter		
Kalium	3.8 – 5.0	mmol/L			
	3.2 – 5.5		tot 1 week		
	3.4 – 6.0		1 week – 1 mnd		
	3.5 – 5.6		1 – 6 mnd		
	3.5 – 6.1		6 mnd – 1 jaar		
Lactaat	< 2.2	mmol/L			
LD	< 250	U/L			
	< 765		1 – 30 dgn		
	< 450		1 – 12 mnd		
	< 395		1 – 3 jaar		
	< 345		3 – 6 jaar		
	< 325		6 – 15 jaar		
	< 235		15 – 18 jaar		
	LDL-cholesterol		< 3.5	mmol/L	streefwaarde
	LH		2.0 – 11.0	U/L	V, folliculair
15.0 – 100.0		V, ovulatoir			
1.0 – 13.0		V, luteaal			
10.0 – 60.0		V, postmenopauzaal			
1.0 – 9.0		M, < 70 jaar			
3.0 – 30.0		M, > 70 jaar			
	lager, afhankelijk van leeftijd	kinderen			
Lipase	< 50	U/L			
Lp(a)	< 300	mg/L			
Magnesium	0.70 – 1.00	mmol/L			

BEPALING	REFERENTIEWAARDE	EENHEID	OPMERKINGEN
Myoglobine	< 100	µg/L	
Natrium	136 – 146	mmol/L	
Oestradiol	100 – 600 400 – 2000 200 – 800 10 – 50 40 – 150 70 – 200	pmol/L	V, folliculair V, ovulair V, luteaal V, postmenopauzaal M, 20 – 50 jaar M, > 50 jaar
Osmolaliteit	280 – 295 275 – 305	mOsmol/kg	tot 1 mnd
Procalcitonine	< 0.5	µg/L	
Progesteron	0.5 – 4.5 3.0 – 9.0 15.0 – 60.0 < 2.5 0.4 – 6.6	nmol/L	V, folliculair V, ovulair V, luteaal V, postmenopauzaal M
Prolactine	0.10 – 0.65 0.15 – 1.25 0.10 – 0.95	U/L	M V, premenopauzaal V, postmenopauzaal
PSA, totaal	< 2.0 < 2.5 < 3.5 < 4.5 < 6.5	µg/L	tot 40 jaar 40 – 50 jaar 50 – 60 jaar 60 – 70 jaar 70 – 80 jaar
Pseudocholinesterase	> 625	U/L	
PTH	1 – 7	pmol/L	bij normaal geïon. Ca
Pyruvaat	55 – 140	µmol/L	
T3	totaal 1.0 – 3.0 vrij 3.0 – 7.0	nmol/L pmol/L	
T4	totaal 70 – 150 vrij 10 – 22	nmol/L pmol/L	
Totaal eiwit	60 – 80	g/L	
Transferrine	2.0 – 4.0	g/L	
verzadiging	0.25 – 0.60	fractie	
Triglyceriden	< 2.0	mmol/L	nuchter
Troponine I	< 0.10	µg/L	
TSH	0.35 – 5.00	mU/L	
Ureum	3.0 – 7.5	mmol/L	
Urinezuur	0.30 – 0.50 0.15 – 0.47	mmol/L	M V
Vitamine B12	130 – 700	pmol/L	nuchter
25-OH-Vitamine D	25 – 100	nmol/L	streefwaarde >50
IJzer	8 – 33 5 – 30	µmol/L	M V

Bloedgasen (arterieel) (BLOEDGASSPUIT)

BEPALING	REFERENTIEWAARDE	EENHEID	OPMERKINGEN
pH	7.37 – 7.45		
pCO ₂	35 – 45	mm Hg	
	4.7 – 6.0	kPa	
pO ₂	70 – 100	mm Hg	leeftijdsafhankelijk
	9.3 – 13.3	kPa	
Bicarbonaat (actueel)	22 – 26	mmol/L	
Base excess	-3 – +3	mmol/L	
O ₂ -saturatie	0.96 – 1.00	fractie	

Haematologie (EDTA-BLOED)

BEPALING	REFERENTIEWAARDE	EENHEID	OPMERKINGEN	
Hemoglobine	8.6 – 10.7	mmol/L	M	
	7.4 – 9.6		V	
	8.4 – 13.5		1 – 3 dgn	
	5.9 – 8.4		3 dgn – 3 mnd	
	6.5 – 8.4		3 mnd – 1 jaar	
	7.4 – 9.0		1 – 12 jaar	
Hematocriet	0.41 – 0.50	fractie	M	
	0.36 – 0.46		V	
	0.44 – 0.64		1 dag	
Trombocyten	150 – 450	10 ⁹ /L		
	MPV		7.0 – 9.5	fL
Leucocyten	4.0 – 10.0	10 ⁹ /L		
	8.0 – 30.0		1 dag	
	6.0 – 18.0		0 – 3 jaar	
	5.5 – 14.5		3 – 7 jaar	
	4.5 – 13.5		7 – 16 jaar	
Erytrocyten	4.2 – 5.5	10 ¹² /L	M	
	3.7 – 5.0		V	
	4.0 – 6.0		1 – 3 dgn	
	3.2 – 4.8		0 – 3 mnd	
Indices	MCV	fL		
			80 – 97	
			95 – 110	1 – 14 dgn
			89 – 101	15 – 60 dgn
			73 – 87	61 – 180 dgn
			70 – 83	6 mnd – 6 jaar
			76 – 86	6 – 12 jaar
			MCH	1.75 – 2.25
Reticulocyten	25 – 120	10 ⁹ /L		
	80 – 360		1 – 2 dgn	
IRF	0.10 – 0.30	fractie	ratio	

BSE (bezinking)	1 – 11	mm/uur	M
	2 – 24		V
	0 – 2		0 – 1 mnd
	3 – 13		1 mnd – 10 jaar
	1 – 5		10 – 18 jaar (M)
	2 – 12		10 – 18 jaar (V)

Differentiatie leukocyten

BEPALING	REFERENTIEWAARDE	EENHEID	OPMERKINGEN
Eosinofiele granulocyten	< 0.4	10 ⁹ /L	
Basofiele granulocyten	< 0.2	10 ⁹ /L	
Staafkernige granulocyten	< 0.6	10 ⁹ /L	
Neutrofiële granulocyten (segmentkernige granulocyten)	1.6 – 8.3 6.0 – 26.0 1.5 – 10.0 1.5 – 8.5 1.5 – 8.0	10 ⁹ /L	1 dag 0 – 3 jaar 3 – 7 jaar 7 – 16 jaar
Lymfocyten	0.8 – 4.0 2.0 – 11.0 2.0 – 10.5 1.5 – 8.0 1.5 – 6.0	10 ⁹ /L	1 dag 0 – 3 jaar 3 – 7 jaar 7 – 16 jaar
Monocyten	0.2 – 0.8 0.4 – 3.1	10 ⁹ /L	1 dag

Stolling (CITRAATPLASMA)

BEPALING	REFERENTIEWAARDE	EENHEID	OPMERKINGEN
Alfa-2-antiplasmine	80 – 120	%	
APC-resistentie	> 0.80	ratio	
APTT	controlewaarde ± 5	seconden	
Antitrombine activiteit	90 – 110	%	
Bloedingstijd (Surgicutt)	2 – 8.30 < 2	minuten.sec	≥ 5 maanden < 5 maanden
D-dimeren	< 0.5	mg/L	
Factor II, VII, IX, X, XI, XII activiteit	60 – 150 ± 50	%	neonaten
Factor V, VIII activiteit	60 – 150 ± 100	%	neonaten
Fibrine monomeren	negatief		
Fibrinogeen	2.0 – 4.0	g/L	
Heparine ratio	2.5 – 4.5		therapeutische range
INR (OAS)	0.90 – 1.15		streefwaarde afhank. van indicatie
Proteïne C activiteit	70 – 140	%	
Proteïne S activiteit	75 – 130 59 – 130	%	M V
PT	controlewaarde ± 1.5	seconden	
Trombinetijd (TT)	controlewaarde ± 3	seconden	

Urine

BEPALING	REFERENTIEWAARDE	EENHEID	OPMERKINGEN
Strip/Sediment			
Eiwit	negatief		
Erythrocyten	< 10	per μ L	
Glucose	negatief		
Ketonen	negatief		
Leucocyten	< 25	per μ L	
pH	4.5 – 8.0		
Reducerende suikers	negatief		
Soortelijk gewicht	1.003 – 1.029	g/mL	
Kwantitatief			
Amylase	25 – 410	U/24u	
Calcium	2.5 – 7.5	mmol/24u	
Catecholamines, vrij			
Adrenaline	0 – 100	nmol/24u	
Noradrenaline	90 – 470	nmol/24u	
Dopamine	420 – 2600	nmol/24u	
Metanefrine	< 1.8	μ mol/24u	
Normetanefrine	< 3.3	μ mol/24u	
Chloride	100 – 250	mmol/24u	
Cortisol, vrij	90 – 450	nmol/24u	
Creatinine	9 – 18	mmol/24u	
Creatinine klaring	88 – 128	mL/min	
Fosfaat	12.9 – 42	mmol/24u	
Kalium	25 – 125	mmol/24u	
Magnesium	3.0 – 5.0	mmol/24u	
Microalbumine	< 30	mg/24u	
Natrium	50 – 220	mmol/24u	
Totaal eiwit	0.01 – 0.14	g/L	portie
	< 0.10	g/24u	
Ureum	430 – 700	mmol/24u	
Urinezuur	1.5 – 4.4	mmol/24u	

Speeksel

BEPALING	REFERENTIEWAARDE	EENHEID	OPMERKINGEN
Cortisol, vrij	1 – 6	nmol/L	om 23 uur